

 YouTube Selin Hoca

 Instagram

selinhoca

EŞEYSİZ ÜREME

EŞEYSİZ ÜREME

4) Partenogenez: Döllenmemiş yumurtadan mitoz bölünmeler ile canlı gelişimine **partenogenez** denir.

Arı, karınca, su piresi ve bazı kertenkele gibi canlılarda görülür.

✓ **Arılarda partenogenez:** Kraliçe arının mayoz bölünme ile ürettiği yumurtalar döllenme yapmadan mitoz bölünme yaparsa n kromozomlu erkek arılar oluşur.

EŞEYSİZ ÜREME

5) Rejenerasyon İle Üreme:

- ✓ Rejenerasyon: Dokuların mitoz bölünmeler ile kendini yenilemesidir.
- ✓ Canlıların gelişmişliği arttıkça rejenerasyon yeteneği azalır.
- ✓ Yaranın onarılması (**doku düzeyinde**), karaciğerin eksik parçasını onarması (**organ düzeyinde**), kertenkelenin kopan kuyruğunu yeniden üretmesi (**organ düzeyinde**) rejenerasyon örneğidir. Üreme değildir.
- ✓ Bazı canlılarda ise rejenerasyon yeteneği çok yüksektir. Üreme amacıyla rejenerasyon yapılabilir. Canlının kopan bir parçasının kendini tamamlayarak yeni bir canlı oluşturmasına **rejenerasyon ile üreme** denir. Bazı omurgasız hayvanlarda görülür.
- ✓ Deniz yıldızının kopan kolundan yeni deniz yıldızı oluşması, planaryanın kopan parçasından yeni planarya oluşması, toprak solucanının kopan parçasından yeni toprak solucanı olması rejenerasyon ile üreme örnekleridir.

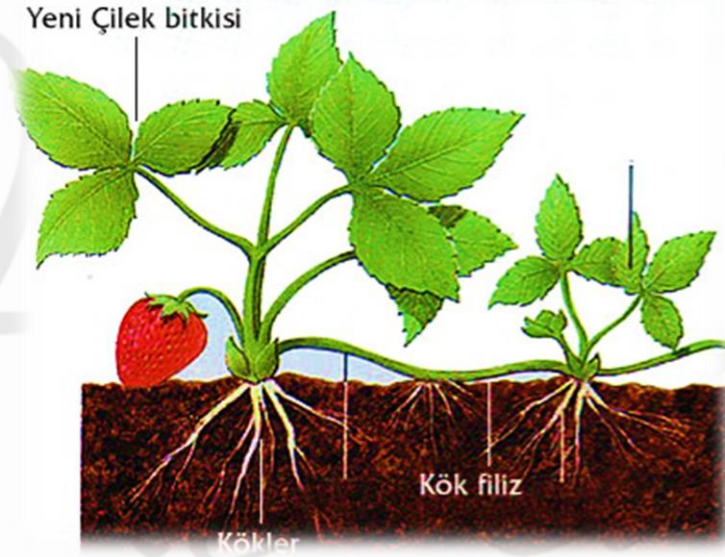
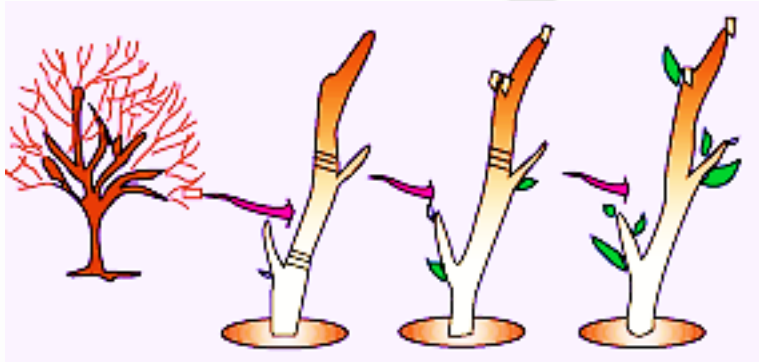

EŞEYSİZ ÜREME

6) Vejetatif Üreme: Bitkilerde üreme organları dışındaki yaprak, kök ve gövdelerin kullanılarak yapılan üremeye **vejetatif üreme** denir.

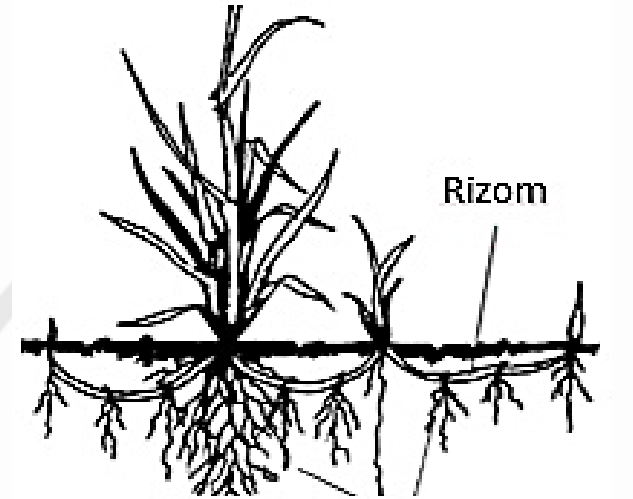
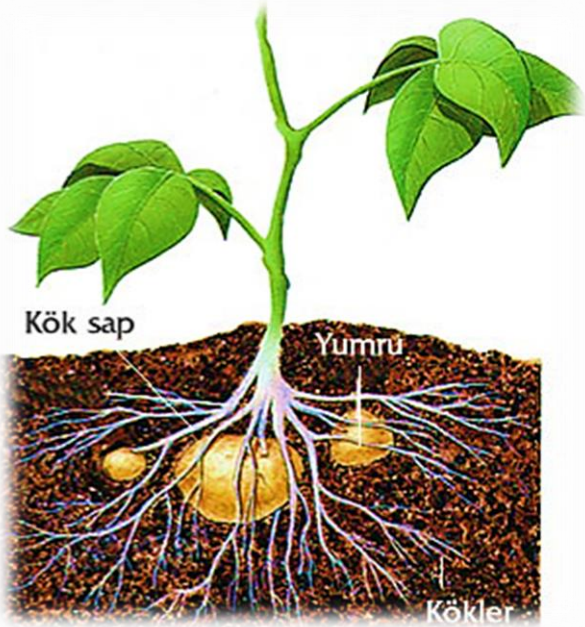
✓ **Çelik ile üreme:** Bitkiden kopan dal ya da yaprak sapı gibi yapıların toprağa dikilmesi ile yeni bitki oluşturulabilir. Özellikle kavak ve söğüt gibi bitkilerde çok iyi şekilde görülür.

✓ **Stolon (sürünücü gövde) ile üreme:** Çilek bitkisinde toprak üzerinde yatay olarak ilerleyen ince gövdeler vardır. Çilek bu şekilde vejetatif olarak üreme yapabilir.

EŞEYSİZ ÜREME

- ✓ Yumru gövde ile üreme: Yer elması ve patates gibi bitkilerde toprak altı depo gövdelerinin toprağa dikilmesi ile yeni bitki üretilebilir.
- ✓ Soğan ile üreme: Lale, soğan, pırasa gibi soğanlı bitkilerde soğan yapısının toprağa dikilmesi ile yeni bitki üretilebilir.
- ✓ Rizom ile üreme: Zencefil, bambu gibi bitkilerin toprak altında ilerleyen yassılaştırmış gövdeleri vardır. Bu gövdelere **rizom** denir. Rizomun toprağa dikilmesi ile yeni bitki üretilebilir.

EŞEYSİZ ÜREME

- ✓ **Daldırma yöntemi ile üreme:** Bitkinin dalının ana bitkiden ayrılmadan toprağa daldırılması ve ucunun açıkta bırakılması ile yeni bitki üretilmesidir.
- ✓ **Aşılama:** Bitkiden kopartılan bir dal parçasının başka bir bitkinin dalı üzerine yerleştirilmesiyle yapılan üremedir.
- ✓ **Doku kültürü:** bir bitkiden alınan bölünebilme yeteneğindeki hücrelerin laboratuvar ortamında çoğaltılması ve hormon verilerek yeni bitki üretilmesidir. Bu yöntem ile bitkiler klonlanabilir.
- ✓ **Vejetatif üreme ile tarım alanında ticari değeri yüksek bitkiler elde edilebilir. Daha çok meyve veren, istenilen özelliğe sahip ve dayanıklı bitkiler çoğaltılabilir. Aynı bitki üzerinden birkaç farklı meyve elde edilebilir.**

